

slaba kočica zraven in voda je malo čedna deržana. Dobro bi tudi bilo, da bi kak umetin zdravnik vodó po njenih delih in lastnostih presódil. Kraj, kjer te toplice leže, je prijeten; tudi niso deleč od farne vasi sv. Marjéte in sv. Trojice per beli cerkvi, do katerih bi lep sprehod bil. Morebiti bi te toplice, bolj spoznáne, veči vrednost dobile. P. H.

Vesela letašnja letina.

Novice vsih deželá oznanjujejo posebno dobro in zgodno letino. Žita perčakujejo povsod na kupe, sená so silno veliko nakosili. Na Hrovaškim so o prvi polovici tega mesca že vso ječmenovo in reženo žetev dokončali. Neke dni pozneje so začeli tudi na spodnjim Štajarskim. Okoli Ljubljane je rež še na svetiga Janeza Kerstnika dan na polji bila, tode popolnoma zrela. Če se vse po sreči izide, bo po vsih vinskih deželah vina silno veliko. Pa tudi turšica in krompir dobro kažeta.

Slovenski oglednik.

3. list.

Matiju, kmétu na Gorenskím.

Ali je rés, da so Tvojimu sosedu Jernaču hišo in vse prodali, kar je imel? Póvedal mi je včeraj tvoj brat. Vstrašil sim se to slišati, kér mi je práv iz serca žal za Jernača, kér je bil pošten mož. Samo to mi ni od njega nikdar dopadlo, da je bil preveč svojoglav in da se je za vsako mušico pravdal, kar je že marsikterimu hudo djalo. Sej imajo ljudje vunder že toliko žalostnih izglédov, da pravdoželjnost ne stori dobro, pa gluhi so in slepi, Jernač je bil pa nar bolj gluhi in slép med vsimi; zato bo zdaj spregledal, ko bodo ptuji konjiči njegove njive brazdili in novi gospodarji sejali. Pa kaj si je od taciga kmeta družiga misliti, ki vsak teržen dan s celim kupam pisem pod pazduho od dohtarja do dohtarja léta, za svete poprašuje, za svete plačuje, — kaj si je misliti, da ga bodo préd ali pozneje tudi na boben djali? To bi še ne bilo tako napéno, da si dohtarja iše. Če komu kaj vskriž pride, da se mu je za svojo pravico bati, imá dolžnost, se z učenim pravnikom posvetovati. Kmetje imajo pa hudo navado, poprej tacih sleparjev in zakotnih pisavev sveta popraševati, ki se bolj na ceno vina, kakor na pravdne bukve úmijo, ki sami raji za svojo mošnjo skerbé, kakor za pravico tistiga, kateri jim v pest pride. Glej, Matija, to so lažnjivi preróki, katerih se je bati in varovati, kakor zgrabljivih volkov. Če mi tega ne verjameš, Ti povém, kar se je nekímu kmétu zgodilo, ki je takímu zgrabljivímu volku v kremplje prišel.

Hotel se je pravdati s svojo gruntno gosposko zavoljo para jajc, ktere bi bil mogel odrajtati za létni davk. Jéli, da se plača, zavoljo tega pravdati se? Njegov gospod, ki ga je dobro poznal, da je silno pravdoželjin, mu je nalaš žugal, da ga bo rubil. Naš kmet verjame, se vés togoten vzdigne in pride v Ljubljano se z dohtarjem pogovorit. Naleti pa ravno taciga zgrabljiviga volká. Popraša ga po kakim modrim pravniku in pelje ga še v kerčmo, ga pase in napaja, kolikor mu v goltanec more in potém gré k pravniku z njim. Dohtar se zavzame od take tožbe slišati ter si misli, da kmet norí in ga spodí. Drugi, trétji ravno takó z njim stori. Viditi, da nihče pravde ne prevzame, se pripravlja domú odriniti. Kaj pa zdaj njegov prijatelj reče? „Prijatelj! tega ne smete terpéti, da bi več odrajtovali davka, kakor gré. Izpeljati jo morate pravdo. Tode vi se ne morete dolgo v Ljubljani muditi, pravda pa ne more koj stéti. Vém za modriga možá, ki vam jo bo gotovo izpeljal.

Vam je pa tudi znano, da mora vsakdo, ki pravdo začné, svojímu pravniku kaj denarjev na roko dati, nekaj za štampeljne, nekaj za trud. Če mi dva tolarja danes daste, bo dosti za zdaj. Odrajtal mu jih bom še danes. Prijatla sva velika in dober vam stojim s svojim poštenjem, da boste pravdo dobili.“ Takó je volk ubogímu kmétu na serce govoril toliko časa, da se je kmet podal, brez da bi bil pomislil, komú in za koga denarje v roko dá. Volk muzaje kmetove denarce v mošnjo zaveže, ter mu reče: „Kadar spet pridete, poprašajte le po Štefančiku v tisti kerčmi, kjer sva danes pila, dobro sim znan s temi ljudmi.“ Reče, in gré potuhnjen svojo pot.

Čez en teden pride kmet zopet v Ljubljano, gré naravnost v imenovano kerčmo, praša in praša po Štefančiku; pa nobeden Štefančika ne pozná. Goljuf si je goljufno ime dal — tolarja sta šla rakam žvižgat. — Pa práv se je kmétu zgodilo in vsim takim norcam, kateri se takim sleparjem v roke dajo in jim pravde in druge pisma izdelovati dajejo. Naj si vsak sam sebi pripiše, če ga kak tak zgrabljiv volk prekane.

Povej to prigodbo svojim sosedom, da se bojo zvesto varvali tacih sleparjev, katerih se po vsih mestih najde in ki nevednim ljudém goljufne zanke nastavljajo. Zdrav ostani in spomni se včasih

Svojiga

Mihela v Ljubljani.

V spomin rajnciga papeža.

Rajnci papež Gregori XVI. so ob času svojiga vladarstva 500 škofov izvolili, 40 škofij pa po raznih delih svetá vnóvič vsnovali. — Na celim svetu se zdeje šteje 800 škofov.

Nov papež so izvoljeni.

14. dan Rožniga cveta na večer se je 50 kardinalov v zaklep (konklave) podálo, noviga papeža volit. Drugi dan na večer (16. Rožniga cveta) je bil že izvoljen in sicer: kardinal in škof iz Imole, gospod Mastaj-Ferretti, rojen v Sinigalii na Rimskim 13. dan Velikiga travna v leti 1792. — Novo izvoljeni papež so si imé Piji deveti dali.

Besedna vganjka.

Beseda vselej te vpraša kam greš,
Beri nazaj, omotično zeljše poveš.

Popravik.

V letašnji pratiki se je pri prazniku povikšanja sv. križa pomota zgodila, da namreč stoji 15. Kimovca namest 14. To oznanimo, da se bodo kmetovavci, kateri takrat na somenj pridejo, vedili práv ravnati.

Današnjemu listu je perdjana 13. doklada.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnu	
	27. Rožniga cveta.		22. Rožniga cveta.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače.....	1	53	2	6
1 » » » banaške...	2	5	2	8
1 » » Turšice.....	1	9	1	10
1 » » Soršice.....	—	—	1	39
1 » » Reži.....	1	32	1	36
1 » » Ječmena.....	1	4	1	15
1 » » Prosa.....	1	11	1	16
1 » » Ajde.....	1	3	1	7
1 » » Ovsa.....	—	51	—	54

DOKLADA 13,

h 26. listu krajskih kmetijskih in rokodelskih Novic. 1846.

Kdor želi, kako oznanilo v *Doklado* natisniti in Novicam perdjati, plača za vsako verstico z navadnimi srednjimi čerkami 3 kr., če oznanilo le enkrat natisniti da; dvakrat 4 kr. in trikrat pa 5 kr.

Teržaški kupčijski list 20. Rožniga cveta 1846.

	Gold.		Gold.		Gold.
Pavola nar lepši ...cent	33	Predivo	15—34	Jèklo v tružicah	
» » slabeji ... »	21	Konopnjina	11—18	<i>N.</i> 00	137—139
Pavolnata preja		omikana	20—32	» 0	134—135
nar lepši	85	Žganje		» 1	128—130
» slabeji ... »	22	ali 46 ² / ₃ bok	6—9	» 4 à 2	120—123
Dišeče žbice (Ge- würznelken)	46—48	Pšenica, starali 1 ¹ / ₃ vag.	3 ¹ / ₂ —5 ¹ / ₂	Kositar (Weissblech)	
Kava (kafè) nar lepši ..	40	Turšica	2 ¹ / ₄ —2 ³ / ₄	tružica	16—16 ¹ / ₂
» slabeji ..	15	Rèž	3 ¹ / ₃	Cin	56
Muškatovi oreški ..	265	Ječmen	2 ¹ / ₆ —2 ¹ / ₂	Cink	13 ³ / ₄ —18
Pôper	13—14	Oves	1 ³ / ₄ —2 ¹ / ₆	Olje za jed, orna ali 107	
Vanilja	55—70	Fižol	2 ³ / ₄ —4	funtov	
Sladkor (cuker)		Laneno seme	5 ¹ / ₂ —6 ¹ / ₃	nar boljšiga	34
nar lepšiga	23	Laško pšeno (Reis)		» slabejiga	17 ¹ / ₂
» slabejiga ... »	9 ¹ / ₂	nar lepšiga	11	Olje laneno	16 ¹ / ₂ —17
Med	10—14	» slabejiga ... »	8 ³ / ₄	» ogeršično	18 ¹ / ₂ —21
Zafran	12—15 ¹ / ₂	Usnje domače	53—70	Svila (žida) dalmatinska	
Šelak	25—40	ptuje	40—47	in istrijska	7 ³ / ₄ —11 ¹ / ₂
Kadilo	12—30	Volovske kože	41—46	pijemonteška ... »	9 ¹ / ₃
Galun	6 ¹ / ₂ —11	Ovčjih kož nar lepših sto	50	turška	7 ¹ / ₂
Košnilja	3 ³ / ₄ —4	» slabejih ..	20	Mjilo (žajfa)	
Zutnjak (kurkuma) ..cent	9	Svine koroški	12	nar lepšiga	20
Barvarski les		» španski in an-		» slabejiga ... »	12
višnjev	2 ¹ / ₂ —4 ¹ / ₄	gležki	8—11 ¹ / ₄	Vosek	83—102
rumen	2 ¹ / ₂ —4 ² / ₃	Železo angleško, 10 cent.	60—78	Volna oprana srednja	
Pernambukov les ..	10—20	» rusovsko ..	94	in lepa ..	30—50
Sandalovina (Sandel) ..	2—3	» koroško ..	98—106	» slaba ... »	16—33
Indiga (čivit)	1 ² / ₃ —3 ¹ / ₂	Kotlovina (kufer) v		neoprana srednja	
Brošč (Krappwurz)		plošah	55—60	in lepa ..	25—32
nar lepšiga	28	Medenina (mesing)		» slaba ... »	14—18
» slabejiga ... »	20	v tablah	57—60 ² / ₃	Loj teržaški	21 ¹ / ₂
Šmak	2—3 ¹ / ₃	v svilu (drat) ... »	57 ² / ₃ —74	Terpentin	23—24 ¹ / ₂
Vitrijol višnjev	24 ¹ / ₂ —25	Žebliji krajski v sod-		Lim mizarski	21—22
» zelen	2 ² / ₃ —2 ⁵ / ₆	cih 9—12—18 tavž.	20 ¹ / ₂ —24	Slanikov (arengov) sodčik	11—15
		Živo srebro	260—262	Sardelj	28—32

(31.) Pri *Jožesu Sassenbergu* je ravno zdaj v starim pravopisu natisnjeno na svitlo prišlo in pri *Janezu Giontinitu*, bukvarji, v založbi na prodaj:

Življenje svete device Terezije.

Poslovenjeno v spodbudovanje slednjimu, zlasti tistim ženskiga spola, ki so njeniga imena. Z eno podobšino. V Ljubljani 1846. Veljajo 12 krajc.

Življenje svete device Terezije je tukej takó lepo pisano in v popisovanje so take lepe podučnja in navodi k pobožnjimu življenju vpleteni, de bi malo tacih bukvic biti vtegnilo, ktere bi takó zaslužile med Slovenci razširiti se, kakor té. Še veči ceno pa jim da perstavek nekterih lepih in koristnih molitev in nemoremo se zderžati, te bukvice zlasti častitljivi duhovšini priporočiti, ker so za podarjenje pridnih šolarc na kmétih gotovo pripravne.

(32.) Darila za pridne šolarje.

Kér se bliža konec šolskiga léta, povabim častitljivo duhovšino, kakor tudi gosp. vodje šol in u-

čitelje od mene pripravnih daril za pridno katolško mladost kupiti. Imam na izbéro lepih molitnih in povestnih bukvic veliko po ceni. Dvanajst v enim vezilu jih veljá od 2 — 10 gold.

Vsakimu vezilu pridám 100 podobšin od svetnikov v ceni od 10 — 30 krajc. za priklado.

Janez Giontini,
bukvar v Ljubljani.

(34.) Pri *J. Giontinitu*, bukvarji v Ljubljani je na prodaj:

Nova práv lično izobražena podoba Njih Ekscelencije, milostljiviga kneza, gospoda gospoda

ANTONA ALOJZJA,

Ljubljanskiga škofa, cesar. kralj. praviga skrivniga svetovavca i. t. d. i. t. d.

En natisek na belim papirji veljá 30 krajc.
» » » kineškim » » 40 »

(35.)

(1)

V založbi *Janeza Giontinita*, bukvarja v *Ljubljani* je na prodaj:

Molitev za ohranjenje nedolžnosti

pred podobo presvete device Marije in dve besedi svarijoče ljubezni iz Jezusovih ust, keršanski mladosti.

Lepa molitev, ktera se mladosti obojiga spòla priporoča, veljá 3 kr. Dvanajst skup jih veljá le 30 kr. Na prodaj so tudi: V Celji pri Gajgerji, v Marburgu pri Fr. Lajerji, v Radgóni pa pri Westcingerji.

(38.)

(1)

Oznaniło novih bukev.

Pri erbih rajnciga *J. Klemenza*, bukvoveza v *Ljubljani* na starim tergi Nr. 155 so ravno zdey v starim pravopisu na svitlo prišle:

Nebeške Rože.

Spisal *Friderik Baraga*, misijonar v *Ameriki*.

Skorej bi rekel, de ga ni bravca na Slovenskim, kterimu bi ne bili naš ravno takó za božjo čast, kakor za zveličanje ljudi vneti domorodec, častitljivi gospod *F. Baraga* znani. Če ne po drugim, takó saj po molitevskih bukvah: „Dušna paša“ imenovanih, ki so jih še na *Krajnskem* spisali, in s preserčno ljubeznijo slovenskim bravcam v roke podali. Ravno take preserčne ljubezni so nam tudi pričijoče bukve porok, ki so jih na oto-

ku *Gorenjiga Jezera* v *Ameriki* v spomin svojim dragim rojakam spisali, in v *Ljubljano* v natis poslali. Pravi se jim „*Nebeške Rože*“, v kterih so razložene in perporočene lepe keršanske čednosti, ktere nam je *Jezus* iz nebeškiga paradiza prinesel. Kakor lepo dišeče rože s prijetnim duham kraj napolnijo, v kterim se znajdejo, ravno takó tudi svete keršanske čednosti dober duh lepiga zglada okoli sebe razširjajo, kteri marsiktero dušo k posnemanju privabi.

Zapopadek teh lepih bukev je: 1) Strah božji, 2) Ljubezin do Boga, 3) Posnemanje Jezusa, 4) Ljubezin do bližnjiga, 5) Ljubezin do spoštovanja staršev, 6) Perserčna ponižnost, 7) Stanovitna poterpežljivost, 8) Keršanska pokoršina, 9) Sveta čistost sercá, 10) Izvoljenje dobriga spovednika, 11) Pogostna in dobra spoved, 12) Pogostno in kolikor je mogoče vredno s. obhajilo, 13) Sveta maša in obiskovanje s. rešnjiga telesa, 14) Spoštovanje duhovnov, 15) Varuj se hudiga, 16) Stori dobro. I. Molitev za spreobrnjenje nevernikov, II. Vodilo ali reglica keršanskiga življenja in III. Pravpa k smerti.

Beseda teh bukev je čista, umevna in gladka. Lično natisnjene so v gosp. *J. Blaznikovi* tiskarnici na 29 pol papirja v starim pravopisu in veljajo:

v usnjatih herbtu vezane	—	gold.	50	krajc.
vse usnjate z nožnicami vred	1	„	—	„
usnjate in lepó pozlačene	1	„	10	„
z zlatim obrezkam in lepó pozlačene	2	„	srebra.	

(36.)

(1)

Priporočilo.

Vsim mestnikam in deželanam dam na znanje, de sim po smerti *Matijeta Rupnika* šivarskiga mojstra v *Ljubljani* z dovoljenjem mestne gosposke njegovo šivarstvo prevzel, in oženjen z vdóvo rajnciga, v *Ljubljani* mojster postal.

Veliko let sim po raznih velikih mestih in skozi 8 let pri nar imenitniših mojstrih na *Dunaji* delal, po smerti rajnciga *Rupnika* pa sim skoz 10 mescev bil delovoditelj pri vdóvi. Nadjam se, de so bili vsi častiti gopodje z mojim delam práv zadovoljni, pa tudi za naprej obljudim, de bom vsakimu z lepim in terdnim delam in z majhno ceno vstregel, in svojimu rokodelstvu dobro imé ohranil, kakoršniga je *Rupnik* veliko let vžival, posebno pri duhovnih gospodih, ki so rajnkimu veliko delati dali.

V *Ljubljani* 15. Rožnika 1846.

Martin Batka,

Šivarski mojster na velikim tergi Nr. 312.

(37.)

(1)

Pri *J. Gajgerji*, bukvarji v *Celji* je na prodaj:

Vertnar Sveti.

Molitne bukve, drugi pomnožen natis z lepimi podobami križeviga pota. V *Celji* 1846. Terdo vezane z nožnicami veljajo 24 krajc. srebra.

Pri ravno tistim se tudi dobi práv lični nadpis za zakristije *Lavanške skofije*:

Pro antistite nostro Antonio Martino.